

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

/Студеняк І.П./

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЦІ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА
ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород. 2020

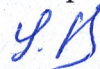
Робоча програма навчальної дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки освітньо-наукової програми Освітні, педагогічні науки

Розробник: Опачко Магдаліна Василівна, доцент, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

(підпис)

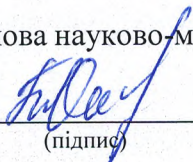
/проф. Козубовська І.В./

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 1 від «10» листопада 2020 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

(підпис)

/Попадич О.О./

(прізвище та ініціали)

© Опачко М.В., 2020 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5	1	
	Лекції:	
	22	8
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: модульне контрольне оцінювання	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	54	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» є систематизація та узагальнення знань здобувачів освітнього ступеня доктора філософії у сфері освіти на теоретико-методологічному рівні, а також їх залучення до філософського осягнення концептуальних, парадигмальних підходів у розвитку сучасної освіти як соціокультурного феномену та вироблення їх власної світоглядної концепції освіти; сприяння формуванню високого рівня компетентності і культури здобувачів освітнього ступеня доктора філософії.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти:

ЗК-1. Навички критичності та самокритичності. Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію.

СК-1. Здатність оперувати науковою термінологією педагогічної науки та вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їх узагальнення; розуміти системність, взаємозв'язок та цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; орієнтуватися у сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, тенденціях освітньої політики в Україні; розглядати педагогічні явища, розвиток освіти та науки у їх історичній ретроспективі; застосовувати компаративний аналіз щодо вивчення педагогічних проблем у зарубіжному та вітчизняному контекстах; узагальнювати інноваційний педагогічний досвід у власному науковому дослідженні.

СК-4. Здатність до різних видів історико-педагогічного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний); опрацьовувати джерельну базу дослідження; адаптовувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику; використовувати цивілізаційний підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів.

СК-6. Здатність до вивчення та модернізації існуючих вихованих систем та технологій, розуміння механізмів становлення особистості у процесі виховання і самовиховання; до аналізу соціокультурного середовища, проблем виховання особистості на різних вікових етапах; здійснювати ціннісно-смісловий підхід до виховання дітей і молоді.

СК-9. Здатність володіти інформаційно-комунікаційними технологіями та методичними основами їх застосування в освітній діяльності; впроваджувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання освітньо-наукових завдань, моделювання, моніторингу та опрацювання результатів експерименту.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Освітні, педагогічні науки», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснює аналіз наукових публікацій в межах дослідження та в інших галузях, в тому числі іноземною мовою.	ПРН 1
Використовує облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси в освітньому процесі та наукових дослідженнях.	ПРН 10
Володіє сучасними формами, методами, технологіями навчання і виховання у вищій школі; вміннями організації навчально-пізнавальної і дослідницької діяльності студентів; планування і проведення лекції, практично-семінарського заняття; навичками організації спілкування зі студентами у навчальний і позанавчальний час із врахуванням специфіки полікультурного регіону. Забезпечує освітню діяльність на засадах полікультурності. Використовує ІКТ для виявлення ставлення студентів до різних аспектів навчально-виховного процесу	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знає і розуміє основні нормативно-правові та організаційні основи інноваційного освітнього процесу; особливості проектування і реалізації педагогічних новацій на різних рівнях (від рівня навчальної дисципліни та модернізації навчального закладу до регіонального і всеукраїнського рівнів інноваційної діяльності)	ПРН 1
Знає і розуміє особливості інновацій структурних компонент освітнього процесу: інновації у змісті освіти, формах організації навчальної діяльності, способах моніторингу результатів навчання, виховання, освіти	ПРН 2
Розуміє логіку проведення наукового дослідження з педагогіки, знає його етапи, володіє знаннями теоретичних основ організації і проведення експертизи інноваційних освітніх проектів і вміє, використовуючи критерії новизни провести експертну оцінку освітнього продукту на предмет новизни	ПРН 3
Розуміє сутність інноваційних технологій навчання у вищій школі; соціокультурні та психолого-педагогічні умови для здійснення інноваційної діяльності в освіті; структуру та технологію інноваційної педагогічної діяльності	ПРН 4
Знає закономірності, принципи, методи, форми, засоби організації і проведення навчальних занять у вищій школі та володіє навичками розробки навчальних програм і дидактичних матеріалів	ПРН 5
Вміє проектувати і проводити навчальні заняття (лекційні, семінарські, практичні) з використанням елементів інтерактивних технологій	ПРН 6
Вміє розробляти і використовувати нові програмні засоби для моніторингу успішності навчання, добирати діагностики для виявлення і корекції причин низької ефективності навчальних занять	ПРН 7
Володіє традиційними та сучасними технологіями навчання (проблемне, інтерактивне, дистанційне тощо); створює портфоліо навчально-наукових проектів; розробляє різні види навчальних завдань для контролю знань та вмінь, вміє запропонувати завдання для самостійної та індивідуальної роботи студентів з навчальної дисципліни	ПРН 8
Володіє критеріальним апаратом, вміє довести доцільність використання тих чи інших критеріїв оцінки якості і ефективності різних видів діяльності, в тому числі, підготовки та проведення навчальних занять, моніторингу успішності у навчанні, а також рівня новизни пропонувані нововведень тощо	ПРН 9

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Поточний контроль, який під час вивчення навчальної дисципліни проходить в індивідуальній формі.

Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, самоконтроль.

Підсумковий контроль – залік, який проводиться у формі тестового контролю та письмових робіт..

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Протягом семестру аспіранти вивчають дисципліну, яка розбита на два модулі. Після виконання кожного модуля здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Поточний контроль у вигляді індивідуального представлення результатів виконання завдань самостійної роботи та опрацювання питань практичного блоку. Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із сумарної кількості балів, отриманих за поточний контроль (50 балів) та балів, отриманих за контроль засвоєння теоретичних знань, який проводиться у формі тестування з використанням Googl форми (50 балів).

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання тестових завдань;
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль індивідуальної та самостійної роботи.

Якщо аспірант відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання підсумкових завдань. Після виконання програми дисципліни у визначений термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді тестування з використанням Googl форми, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов підсумковий контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Оцінювання активності під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється у межах 30 балів:

- **max 10 балів** – написання анотованих звітів про ознайомлення з періодикою, авторефератами дисертацій, монографіями тощо;
- **max 10 балів** – опрацювання матеріалів до занять (лекцій, проблемних питань, завдань для самопідготовки тощо), опрацювання першоджерел, нормативних документів, написання тощо;
- **max 10 балів** – виконання творчих завдань, написання есе, підготовка презентацій до окремих тем заняття тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2, T3, T4, T5 – теми першого модуля програми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	T11	50	100
10	10	10	10	5	5		

T6, T7, T8, T9, T10 – теми другого модуля програми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	6	30
Анотований звіт	1	5	1	5
Есе	1	5	1	5
Презентації	1	5	1	5
Портфоліо	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	8	100	9	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після виконання програми змістового модуля у визначений термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді виконання письмових завдань репродуктивного й творчого характеру, який оцінюється від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин аспірант не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу відділу аспірантури пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

50 балів (оцінка «відмінно») – аспірант виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;
- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

40 балів (оцінка «добре») – аспірант виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі, вичерпно реалізував усі питання, виявив творчу самостійність, добре орієнтується в сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

30 балів (оцінка «задовільно») – аспірант виявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань

20 балів (оцінка «незадовільно») – аспірант не виявив достатніх фахових знань з предмета, не досяг реалізації завдання через загальну слабку орієнтацію в програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше від 50 %.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» є залік, який проводиться в усній формі. Аспірант, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Для покращення підсумкової оцінки з дисципліни складання заліку є обов'язковим.

Аспірант, який в результаті підсумкового оцінювання отримав середнє арифметичне менше 60 балів зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, коли відповіді аспіранта під час заліку оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики

Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти

Поняття про інновації в освіті. Тенденції інноваційного освітнього розвитку. Сутність понять «інновація», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність», «інноваційна технологія», «інновації в навчанні», «інноваційне середовище». Традиційна та інноваційна системи навчання. Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору, сутність глобалізації, неперервне навчання, формальна і неформальна освіта. Поняття і види інноваційних технологій навчання та їх значення в умовах технологізації навчально-виховного процесу.

Тема 2. Поняття про педагогічну інноватику

Передумови становлення педагогічної інноватики. Інтенсифікація процесу змін в освіті. Проблема наукової незабезпеченості здійснення інноваційних нововведень. Зародження наукової дисципліни – «інноватика». Сутність педагогічної інноватики. Педагогічна інноватика як частина загальної інноватики. Нове як особливий феномен. Рівні функціонування новизни. Структура педагогічної інноватики. Блок створення нового у педагогіці. Блок сприйняття, освоєння й оцінювання нового. Блок використання та застосування нового. Алгоритм (система операцій) впровадження нового. Класифікація педагогічних нововведень. Педагоги-новатори як педагоги інноваційного спрямування.

Тема 3. Експертиза інноваційних проектів у контексті методології та методики педагогічних досліджень і

Предмет і структура методології педагогіки. Системний та інтегративний підходи, синергетичний, аксіологічний, компетентнісний, контекстний та особистісно-діяльнісний підходи, культурологічний, праксеологічний та середовищний підходи в організації наукового дослідження. Вимірювання у педагогічних дослідженнях. Поняття про дослідно-експериментальну роботу у педагогічній інноватиці. Експертиза інноваційних проектів. Організація та проведення діагностики інновацій, критерії їх оцінювання.

Тема 4. Інноваційна освітня діяльність

Основні поняття інноваційної освітньої діяльності. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. Об'єкти і суб'єкти інноваційної освітньої діяльності Рівні інноваційної освітньої діяльності: всеукраїнський рівень, рівень окремої адміністративно-

територіальної одиниці (регіональний рівень), рівень навчального закладу Порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. Види освітніх інновацій. Групи освітніх інновацій. Планування інноваційної освітньої діяльності.

Тема 5. Інновації у системі освіти: культурно-історичні аспекти проблеми

Поняття про систему освіти. Елементи системи освіти. цілі освіти; зміст освіти; засоби і способи здобуття освіти; форми організації освітнього процесу; педагогічний процес; суб'єкти й об'єкти освітнього процесу;

освітнє середовище; результат освіти. Поняття змісту освіти. Інновації у змісті освіти. Форми організації навчання. Інновації у формах організації навчання. Методи організації освітньої діяльності. Інноваційні методи навчання. Контекстне, імітаційне проблемне, модульне навчання, повне засвоєння знань. дистанційне навчання.

Модуль 2. Інноваційні підходи до організації та проведення навчальних занять

Тема 6. Педагогічні технології як втілення інноваційних підходів у навчанні

Поняття про технологічний підхід у освіті. Педагогічні технології. Технологія як наука про майстерність. Історичні аспекти педагогічної технології. Періодизація у розвитку поняття педагогічної технології. Структура педагогічної технології. Головні ознаки педагогічної технології. Класифікації педагогічних технологій.

Тема 7. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз

Порівняльна характеристика традиційного та інноваційного навчання. Критерії характеристики. Місце і роль основних учасників освітнього процесу - викладача і студентів, їх взаємовідносини, характер і зміст освітньої діяльності. Порівняльна характеристика інноваційних методів навчання. Інтерактивні методи навчання: Кейс-технології. Ігрові методи навчання. Тренінги. Асесмент-центр. Портфоліо. Дидактичні засоби і психологічні умови забезпечення технологічних основ ефективного навчання. Психолого-педагогічна готовність до впровадження інновацій.

Тема 8. Проблемне навчання: теорія і досвід використання

Поняття проблемного навчання. Категоріальний апарат проблемного навчання. Поняття «проблемного запитання», «проблемної задачі», «проблемного завдання», «проблемної ситуації». Теорія проблемного навчання. Історичні витоки проблемного навчання. Організація навчальної діяльності студентів з використанням методів проблемного навчання. Критерії виокремлення навчальних проблем та правила їх застосування. Приклади використання проблемного навчання.

Тема 9. Метод проєктів у процесі навчання. Проєктні технології навчання.

З історії розвитку методу навчальних проєктів. Внесок педагогів: Джона Дьюї (1859 – 1952), Вільяма Херд Кілпатрика (1871– 1965), Станіслава Шацького (1878 –1934) у теорію проєктної діяльності. Засудження і заборона методу проєктів постановою ЦК ВКП(б) від 1936 р. Класифікація навчальних проєктів. Вимоги до проєкту. Етапи реалізації (виконання проєкту). Експертиза проєкту. Досвід проєктної діяльності. Проєктні технології.

Тема 10. Дистанційна освіта як інноваційний освітній проєкт

Поняття про дистанційне навчання. Ресурси дистанційного навчання: каталоги освітніх сайтів; інтерактивне дистанційне навчання; електронні бібліотеки; інтернет-енциклопедії; сайти навчальних закладів; дистанційні олімпіади, конкурси, проєкти; чат-заняття; телеконференція. Характерні риси дистанційного навчання. Види дистанційної освіти. Її переваги та недоліки. Дистанційне навчання як засіб стимулювання самоосвіти. Дистанційне навчання на основі системи MOODL. On-line тестування знань здобувачів – інструмент підвищення якості освіти. Змішане навчання як перспективний напрям розвитку дистанційної освіти.

Тема 11. Інноваційні тенденції у системі післядипломного навчання

Освіта впродовж життя як основоположний принцип інноваційного розвитку системи післядипломної освіти. Підвищення кваліфікації. Нові можливості для вчителів. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Проблеми розробки нових освітніх програм. Інновації у ліцензуванні і акредитації освітніх програм).

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики						
Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти	7	1	2			4
Тема 2. Поняття про педагогічну інноватику	5	1				4
Тема 3. Експертиза інноваційних проєктів у контексті методології та методики педагогічних досліджень	8	2	2			4
Тема 4. Інноваційна освітня діяльність	6	2				4
Тема 5. Інновації у системі освіти: культурно-історичні аспекти проблеми.	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	36	10	6			20
Модуль 2. Інноваційні підходи до організації та проведення навчальних занять						
Тема 6. Педагогічні технології як втілення інноваційних підходів у навчанні	10	2	2			6
Тема 7. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз	10	2	2			6
Тема 8. Проблемне навчання: теорія і досвід використання	8	1	2			5
Тема 9. Метод проєктів у процесі навчання. Проєктні технології	7	1				6
Тема 10. Дистанційна освіта як інноваційний освітній проєкт	10	2	2			6
Тема 11. Інноваційні тенденції у системі післядипломного навчання	7	2				5
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	54	12	8			34
Разом за семестр	90	22	14			54

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики						
Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти	8	1	1			6
Тема 2. Поняття про педагогічну інноватику	7	1				6
Тема 3. Експертиза інноваційних проєктів у контексті методології та методики педагогічних досліджень	8	1	1			6
Тема 4. Інноваційна освітня діяльність	7	1				6
Тема 5. Інновації у системі освіти: культурно-історичні аспекти проблеми.	6					6
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	36	4	2			30
Модуль 2. Інноваційні підходи до організації та проведення навчальних занять						
Тема 6. Педагогічні технології як втілення інноваційних підходів у навчанні	10	1	1			8
Тема 7. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз	9	1				8
Тема 8. Проблемне навчання: теорія і досвід використання	8					8
Тема 9. Метод проєктів у процесі навчання. Проєктні технології	10	1	1			8
Тема 10. Дистанційна освіта як інноваційний освітній проєкт	9	1				8
Тема 11. Інноваційні тенденції у системі післядипломного навчання	8					8
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	54	4	2			48
Разом за семестр	90	8	4			78

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основні суперечності та проблеми розвитку сучасної освіти 1. Освіта і сталий людський розвиток. Зміна канонів освіченості в історії культури. 2. Концепція безперервної освіти. 3. Формування системи освіти постіндустріального суспільства. Становлення освітньої парадигми інформаційного суспільства.	2	0,5

	4. Основні суперечності сучасної освіти. Інновації в освіті як шлях подолання суперечностей освіти.		
2	Тема 2. Тенденції інноваційного розвитку сучасної освіти. 1. Освіта в культурі людства. 2. Основні віхи історії розвитку вищої освіти у світі та Україні. Перспективи розвитку світового освітнього простору. 3. Мета і завдання вищої освіти. Основні принципи розвитку вищої освіти. Структура вищої освіти в Україні. Напрями подальшого розвитку вищої освіти в Україні. 4. Нормативно-законодавчі акти, що регулюють розвиток освіти в Україні та її інноваційний розвиток.	2	1
3	Тема 3. Експертиза інноваційних проектів. 1. Поняття про наукове педагогічне дослідження з впровадження освітніх інновацій. 2. Логіка науково-дослідної роботи • Логіка дослідження • Вибір проблеми та визначення теми педагогічного дослідження • Визначення об'єкта і предмета дослідження • Формулювання мети та завдань дослідження • Розробка гіпотези дослідження • Експериментальна перевірка гіпотези • Впровадження результатів дослідження 3. Етапи педагогічного дослідження. 4. Експертиза інноваційних освітніх проектів. Критерії новизни.	2	0,5
4	Тема 4. Лекція – основна форма організації навчання у вищому навчальному закладі 1. Етапи становлення та розвитку лекційної форми організації навчальних занять 2. Лекція: мета, функції, види. Поняття про традиційні лекції (<i>вступна</i> : ознайомча, настановча, інструктивна; <i>інформаційна</i> (тематична): методологічна, загальнопредметна, теоретичного конструювання; лекція-конкретизація, лекція-інтеграція, узагальнююча; <i>завершальна</i> (підсумкова), <i>оглядова</i> : оглядово-повторювальна, консультативна) 3. Нетрадиційні лекції (міні-лекція, багатоцільова лекція, проблемна лекція, лекція-брейнстормінг, лекція із заздалегідь запланованими помилками, лекція-конференція, лекція-прес-конференція, лекція-брифінг, лекція-«круглий стіл», лекція-бесіда, лекція-диспут, кіно-, відеолекція, лекція-візуалізація, лекція-екскурсія, лекція із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивна лекція), бінарна лекція) 4. Методика підготовки та проведення лекційних занять у вищій школі. 5. Самоаналіз лекції як запорука ефективного проведення	2	0,5
5	Тема 5. Семінарські заняття як форма взаємодії та спілкування учасників педагогічного процесу 1. Виникнення і розвиток семінарської форми організації навчання 2. Функції та різновиди семінарів. Семінар-дискусія, форум, дебати, симпозиум, семінар-«круглий стіл», наукові семінари, семінари з використанням ігрових ситуацій, міжпредметні семінари. Використання елементів «мозкового штурму», «ділової гри» у діалогізації взаємодії на семінарі. 3. Підготовка до семінарського заняття учасників педагогічного процесу. Алгоритм підготовчої роботи викладача до семінару. Підготовка студентів до семінару.	2	0,5

	4. Хронокарта семінарського заняття. Методичні аспекти проведення семінарського заняття. 5. Критерії оцінки семінарського заняття.		
6	Тема 6. Практичні заняття як необхідна складова у підготовці конкурентоспроможного фахівця 1. Практичні заняття як форма практичної підготовки фахівців у вищій школі. Основні завдання практичних занять у вищій школі. 2. Організація практичного заняття. Алгоритм підготовчої роботи викладача до практичного заняття. 3. Структура практичного заняття. План-конспект практичного заняття. Реалізація технології «Навчання як дослідження» в змісті практичного заняття. 4. Хронокарта практичного заняття. Умовами ефективного проведення практичних занять. 5. Критерії оцінки практичного заняття.	2	0,5
7	Тема 7. Самостійна робота – необхідна форма організації навчального процесу у вищому навчальному закладі 1. Значення самостійної роботи у навчально-пізнавальній діяльності студента вищої школи. 2. Класифікація самостійної роботи (П.І. Підкасистий): самостійна робота за певним зразком, конструктивно-варіативна, евристична (частково-пошукова) і творчо-дослідницька. 3. Рівні самостійної роботи: доаудиторна (підготовка до модульного контролю та іспитів); аудиторна (слухання лекцій, участь у семінарських заняттях, виконання практичних і лабораторних робіт); післяаудиторна (підготовка рефератів і курсових робіт, написання дипломної роботи, робота з літературою, опрацювання тем лекцій і семінарських занять, виконання практичних і лабораторних робіт студентами заочної форми навчання). 4. Індивідуальне науково-дослідне завдання як вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру. 5. Різновиди індивідуальних завдань: підготовка реферативних матеріалів з елементами наукового дослідження, їх презентація; написання есе; складання і розв'язування задач на психолого-педагогічну тематику; анотація психолого-педагогічної та методичної літератури. Поняття про крос-дослідження та експрес-дослідження.	2	0,5
Разом		14	4

5.4. Самостійна робота

Самостійна робота над навчальною дисципліною також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до семінарських (практичних) занять; систематизацію вивченого матеріалу перед заліком (іспитом); опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; переклад іноземних джерел встановленої тематики; розроблення схем, таблиць, діаграм, мультимедійних презентацій тощо.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Проаналізувати збірник «Інновації в освіті і науці окремих країн	6	8

	Європи, Азії та Америки». (Інформаційний бюлетень наукового проекту «Інноваційний університет – інструмент інтеграції в європейський освітній і науковий простір». За фінансової підтримки Міжнародного Вишеградського фонду. Вип. 4, Ужгород, 2015). Зробити анотований звіт щодо змісту проекту, мети, завдань, шляхів реалізації.		
2	Використовуючи методи самооцінки і самоаналізу провести самодіагностику рівнів сформованості комунікативних здібностей. На основі аналізу результатів діагностики зробити висновки і окреслити шляхи саморозвитку	6	8
3	Опрацювати Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про інноваційну діяльність» та положення «Про інноваційну діяльність». Розкрити сутність поняття «Банку освітніх інновацій». Розкрити механізми фінансування інноваційної освітньої діяльності.	5	7
4	Проаналізувати інноваційні освітні проекти різних рівнів впровадження: всеукраїнського, регіонального, освітнього закладу. https://www.ippo.if.ua/index.php/2010-07-01-13-05-57/2010-07-01-13-09-42 . Зробити висновки щодо структури проектів.	5	7
5	Запропонувати розробку теми навчального плану конкретної дисципліни (за фаховим спрямуванням), використовуючи відмінний від традиційного підхід до структурування навчального матеріалу	5	8
6	Запропонувати розробку теми навчального плану конкретної дисципліни (за фаховим спрямуванням), з використанням елементів проблемного навчання	5	8
7	На матеріалі опорної (або довільно обраної) теми з фахової дисципліни запропонуйте варіант проектного навчання, або реальний проект (один із запропонованих), вирішення якого можливе: а) в рамках фахової дисципліни; б) на міжпредметному рівні (міжпредметна інтеграція: фізика, хімія, географія, біологія); в) на міждисциплінарному рівні (коли для виконання проекту потрібно залучати інші дисципліни: соціологію, математику(статистику), психологію, юрисприденцію, економіку	5	8
8	Підготувати проект на тему: «Управління мотиваційними процесами у навчанні». Аналізуючи індивідуальний досвід навчання у ВНЗ резюмуйте, яким чином мотиваційний вплив викладачів та Ваша самотивація виконала роль позитивного фактору у процесі учіння. Перед написанням роботи створіть власну карту мотивів – перелік тих причин, які спонукали Вас до навчання у ВНЗ на даній спеціалізації. Які функції виконував кожен з них?	5	8
9	Підготувати, оформити письмово конспект лекційного заняття із фахової дисципліни (дисциплін спеціалізації) з використанням інноваційних технологій навчання. Заняття мають бути розраховане на 2 академічні години	6	8
10	Підготувати, оформити письмово конспект семінарсько-практичного заняття із фахової дисципліни (дисциплін спеціалізації) з використанням інноваційних технологій навчання. Заняття мають бути розраховане на 2 академічні години	6	8
	Разом	54	78

5.5 Індивідуальна робота

Завдання для індивідуальної роботи

Провести крос-дослідження на тему «Використання інноваційних технологій у навчанні» (обирається із запропонованих). Крос-дослідження (комплексне, перехресне, прискорене) полягає у схемі швидкого дослідного процесу з визначеної проблеми: один-два тижні – діагностика, встановлення фактичного стану проблеми (використовується чи ні на практиці методика (-и), три місяці – формуючий етап, тиждень – контрольний зріз. Отож, за чотири місяці можна дослідити і встановити результативність запропонованої системи із запровадження інноваційних методів навчання. Типова схема крос-дослідження:

- постановка проблеми, її теоретичне дослідження,
- розробка передбачення результатів (гіпотези);
- вхідне діагностування;
- формуючий етап за результатами діагностики;
- вихідна, контрольна діагностика;
- порівняння результатів, визначення ефективності запровадженої педагогічної системи (моделі);
- оформлення у тезах, публікаціях, доповідях, методичних рекомендаціях, навчальних посібниках.

Орієнтовна тематика досліджень

Технологія розвитку критичного мислення

Технологія навчання як дослідження

Технологія проблемного навчання

Проектна технологія

Ігрові технології

Кейс-технології

Портфоліо

Технологія формування творчої особистості

Сугестивна технологія

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Підручники:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти в Україні: Історія, теорія: Підручник. Київ, 1998.
2. Гончаренко С.І. Педагогічні дослідження: Методичні поради молодим науковцям. К., 1995.
3. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352с.
4. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. Київ : НТУ, 2017. 172 с. <https://ukreligieznastvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>
5. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання. Москва : Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. 576 с.
6. Освітні технології: навчально-методичний посібник / За ред. О. Пехоти. – Київ, 2004.
7. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ, 2004.
8. Селевко, Г.К. Энциклопедия образотворческих технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. Москва : НИИ школьных технологий, 2006. 816 с.
9. Сиротинко Г.О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Харків, 2003.

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 36, ст.266). Верховна Рада України. 2002. Документ актуальний на 10.04.2018. <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/ukrajiny-zakony/zakon-ukrajini-pro-innovatsiynu-diyalnist-2002-1025.html>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII. Документ 1556-VII, чинний, поточна редакція – Редакція від 25.09.2020, підстава - [849-IX](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 11.10.2017 р. № 848-VIII. https://ips.ligazakon.net/document/t150848?an=1&ed=2018_01_18
4. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020. Проект – [Ел.ресурс]. – Режим доступу: <http://www.csi.org.ua/www/wp.../nsrdu_2020_1.pdf> – Загол. з екр. – Мова укр.
5. Концепція гуманітарного розвитку України на період до 2020. Проект //Стратегічні пріоритети №3 (12), 2009. – [Ел.ресурс]. – Режим доступу: <<http://dniprorada.gov.ua/files/gumanitar-2020.pdf>> – Загол. з екр. – Мова укр.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 29.03.2016 р., № 3). mon.gov.ua > [vyshcha](http://mon.gov.ua) > [2020-metod-rekomendacziyi](http://mon.gov.ua)
7. Наказ МОН України №994 від 11.07.2017 «Про внесення змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності». <https://base.kristti.com.ua/?p=5998>
8. Положення про дистанційне навчання (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 21.01.2004 № 40) [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18>
9. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) (Постанова КМУ від 23.03.2016 р., № 261). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>
10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
11. Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року. (Затверджено указом Президента України від 27 вересня 2013 року). – [Ел.ресурс]. – Режим доступу: <<http://zakon.rada.gov.ua/go/532/2013>> – Загол. з екр. – Мова укр.

Допоміжна література

Навчальні посібники та монографії:

1. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі: Монографія. Запоріжжя, 2000.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ, 2003.
3. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ, 2005.
4. Гуменюк О. Психологія інноваційної освіти. Тернопіль, 2007.
5. Дубасенюк О.А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки // Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – С. 14-47.
6. Крючкова О.В. Використання інтерактивно-комунікативних технологій на уроках історії. Методичний посібник для вчителів історії. Полонне, 2012.
7. Матяш Н.В. Инновационные педагогические технологии: проектное обучение: учебное пособие для вузов. Москва, 2011.
8. Мокрогуз О.П. Інноваційні технології на уроках історії. Харків, 2007.
9. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. Київ, 2007.
10. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ, 2009.
11. Пономарьова Г. Ф., Бабакіна О. О., Беляев С. Б. Нові педагогічні технології. Навчальний посібник. Харків : «Основа», 2013. 280 с.

12. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии. Москва : Образование, 1998. 312 с.
13. Фіцула М.М. Педагогіка: навчальний посібник. Київ, 2007.

Періодичні видання:

1. Авершин А. О., Яковенко Т. В., Агапова М.О. Історико-теоретичний аналіз проблеми розвитку креативності. Пробл. інж.-пед. освіти : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. Харків, 2010. Вип. 28-29. С. 204-208.
2. Агаджанова Р. Адаптивне управління самостійною роботою студентів. Новий коле́гіум. 2010. N 6. С. 30-34.
3. Білозуб Н. Інтегроване навчання та інноваційні технології. *Відкритий урок*. 2011. № 6.
4. Бойченко Т. Рівні інновацій у післядипломній педагогічній освіті. Післядипломна освіта в Україні. 2011. N 1. С. 24-26.
5. Болсун С., Чипиленко Н. Інноваційний підхід до формування професійного іміджу педагога в системі післядипломної освіти. Післядипломна освіта в Україні. 2011. N 1. С. 27-31
6. Вітюк О. Комплексне застосування ІКТ у навчально-виховному процесі. *Сучасна школа України*. 2013. № 11.
7. Вовк Т.В. Технологія розвитку критичного мислення як засіб формування особистості учня. *Педагогічна майстерня*. 2012. № 2.
8. Волковська Т. Технологія розвитку критичного мислення. *Завуч*. 2009. № 13.
9. Гайворонська Н., Шугай Т. Новітні технології навчання. *Освіта. Технікуми, коледжі*. 2008. № 2.
10. Галаган І. Передові освітні технології світу. *Відкритий урок*. 2013. № 2.
11. Галиця І., Розметова О. Інноваційні технології активізації творчості. *Вища школа*, 2012. № 2.
12. Галиця І., Михайлов О., Гаиця О. Інноваційні механізми активізації педагогічного і наукового процесів. *Вища школа*. 2011. № 7/8. С. 31-37.
13. Гламаздіна І. Упровадження інтерактивних технологій та педагогічних технологій. *Шкільний світ*. 2013. № 6..
14. Гребенюк О. Педагогічні технології та інновації. *Відкритий урок*. 2011. № 1.
15. Гутак С. Педагогічні технології в дії. *Відкритий урок*. 2013. № 10.
16. Давидюк О.М., Дегтярьова Т.І. Інноваційні технології в освітньому процесі. *Педагогічна майстерня*. 2013. № 2.
17. Добрянський І. Особливості, способи і прийоми організації активно-діалогічного навчання (з досвіду роботи). *Педагогіка і психологія*. 2007. № 1.
18. Жукова А. Умови функціонування та розвитку інноваційного освітнього середовища. *Директор школи*. 2013. № 2.
19. Жуковська С. Упровадження освітніх інновацій. *Завуч*. 2011. № 8.
20. Кошелева Н. Г. Особливості проектування інноваційних педагогічних технологій фахової підготовки економістів у ВНЗ. Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України. Київ ;, 2010. Вип. 63, Ч. 1. С. 28-31.
21. Кисляк Н. Ідеї проектної технології. *Директор школи*. 2010. № 18.
22. Орлов А. А. Проектирование преподавателем педагогического вуза собственной инновационной деятельности. *Педагогика*. 2011. N 8. С. 85-95.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – новини освіти та науки, статті з питань освіти, навчальні курси, ресурси з дистанційної освіти.
2. <http://mon.gov.ua> – Сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.znannya.org> – Портал знань – відкриті навчальні матеріали, дистанційне навчання, дистанційне тестування знань, вільний доступ до навчальних курсів різної тематики, освітні ресурси з інформаційних технологій, програмування, проектування програмного забезпечення.
4. <http://www.school.ed.net.ua> – Всеукраїнський шкільний портал – інформація про середні навчальні заклади України, курси дистанційної освіти, мультимедійні підручники, новітні розробки на допомогу навчальному процесу.

5. [http:// www.westukr.itgo.com](http://www.westukr.itgo.com) – Інтерактивні технології.
6. <http://ukrcenter.com> – Український центр освітньо-інформаційного порталу. <http://ant-m.ucoz.ru> – Виртуальний кабінет історії і обществознання. <http://www.humanities.edu.ru/index.html> – Портал Гуманитарное образование.
7. <http://vio.fio.ru/> – Сайт журналу «Вопросы Интернет-образования».
8. <http://www.e-joe.ru/> – Научно-практический журнал по информационным технологиям в образовании «Открытое образование».

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____від «____»_____20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____від «____»_____20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____від «____»_____20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____від «____»_____20____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)